

Serbiei a produs mare senzația o conferință secretă ținută la 26 Aprilie sub președinția lui Pasiol, la care au luat parte toți membrii Scupcinei. Conferința a durat 2 ore. În tot timpul acesta Scupcina era pădită cu multă grijă, așa că nimănui nu i-a fost iertată să se apropie de edificiu. Nu cumva e vorba de conferința secretă a Scupcinei, în care s'a votat creditul pentru înarmarea miliției naționale, despre care ni-se telegrafiasse?

Cancelarul Caprivi în Londra.

În cercurile politice engleze se susține cu multă tărie școarea, că după întâlnirea împăratului german cu Țarul, cancelarul german Caprivi va merge la Londra, unde va avea mai multe întâlniri confidentiale cu ministrul-șef de cabinet englez Salisbury. Partida guvernamentală engleză privește cu mult interes această întâlnire. Invitarea o va face Salisbury, er Caprivi, după cum se susține cu siguranță, s'a declarat, că ar și primi-o. Opoziționalii englezi, vorbind de această întâlnire, dicu, că Salisbury ar mijloci-o numai pentru ca să-și mărească autoritatea în țară și să se întărească față de contrarii săi.

Diarele streine vorbindu de această întâlnire dicu, că ea nu este numai un simplu act de curtoasiă, ci că ar însemna un însemnat pas politic, care va liniști în mare măsură pe amicii păcii.

SCIRILE DILEI.

Producțiune de musica vocală și teatrală în Ciclova-montană. În Lunia Pascilor, i-se scrie „Luminătorului“, tinerimea din Italia a arangiat o producțiune musicală-teatrală în Ciclova montană la inițiativa luată de învățătorul D. Lintia. Un public numeros a luat parte: români, germani. Șirul cântărilor s'a început cu „Etă ziua triumfală“ de Porumbescu; executarea a câștigat admirațiune și din partea străinilor, „Junimea parisiiană“ a fost culmea insuficienței. Domnul A. Murgu a declamat și cântat escelentă poezia „Soldan vităzului“, și nu mai puțină laudă merită d-l S. Murgu pentru declamarea poeziei „Peneș Curcanului“. Corul bărbătesc a mai executat și alte piese, cari toate merită laudă. După concert a urmat reprezentațiunea teatrală „Cărlanii“ vodevilul de C. Negruzzi. A escelat în primul loc d-na preotășă Vida Luca ca „Voichita“. Și vocea d-șorei Forica Luca rivalisa bine cu a consotei d-sale. Conducătorii atât ai corului, cât și ai întregii serate pot fi pré mulțamiți de rezultatul atât moral, cât și material.

Promovată. Din Budapesta ni-se scrie: D-l Nicolae Moșiu din comitatul Aradului, după ce a depus toate rigurosele cu succes escelent, în zilele trecute a fost promovată la universitatea din Pesta la gradul de doctor în toate științele medicale. Sincere felicitări tinerului doctor!

Alegerea de patriarh sârbesc se va face, precum spune „Szbka Narod“, la 18 (30) Aprilie.

Exposiția de tablouri, ce o va arangia reuniunea ungară de bele-arte din Budapesta în zilele aceste în Brașov, va fi compusă, cum am mai arătat, din aproape 200 tablouri de artă. Catalogul, ce ni s'a împărțit, cuprinde 195 numere, între cari vedem tablouri dela artiști de frunte din Ungaria, ca Anton Ligeti („Aetna privit din amfiteatrul de Taormă“, în ulei), Geza Mészöly, unul din cei mai buni pictori de peisage („Lacul dela Balaton și vacile“ în ulei), Lulu Benczer („Cherzo“ în ulei), Ludovic XV și ducesa Du

Nota: Num. în ulei.) Maurișu Than, („Milschitz“), Arpad Feszty, Bela arolu Telepy, Mihailu Zichy, Nagy, Theodor Margitay, Ig-

națiu Roskovics ș. a. Exposițiunea se va deschide Duminecă în 27 Aprilie la amă și va fi precedată de o solemnitate, care se va ține la 11 ore în sala sfatului din pișă. Încheerea expozițiunei va urma în 22 Maiu st. n. la 6 ore seara. Prețuri de intrare: În ziua de deschidere 1 fl. de persoană, în zilele următoare 50 cr. de persoană. Vinerea totă ziua și Dumineca după amă 20 cr. Bilete de și au valoare numai pentru o singură intrare. Bilete de permanentă (esclusive ziua de deschidere) 2 fl. Membrii societății au intrare liberă și biletele lor de familie au valoare. Bilete de permanentă se află de vânzare de adă încolo la d-nii frații Simay tângul grăului er biletele de și la cassă. Totu la cassă se găsesc cataloage à 10 cr. Exposițiunea va fi deschisă dela 9—1 ore a. m. și dela 3—6 ore p. m.

Postu de notar. Ni-se scrie: În comuna mare Balomir, lângă Șibot, pretoriatul Orăștiei, este vacantu postulu de notar comună. Concurenții români se grăbesc a-și înainta cererile la timp. Alegerea se face în 5 Maiu st. n. 1890.

Incuvinițare d'a se ține tângu de săptămână a datu ministrulu de comerț comunei Benedict din comit. Albei inferiore, der așa oă nici se nu se vândă, nici se nu se cumpere vite, și nici tace de tângu se nu se încaseze. Tângu se va ține Lunia.

Sinucidere. Ni-se scrie din Sebeșulu sășesc: Adă 10 (22) Aprilie înainte de amă s'a împușcat în cap infanteristulu Ioană Simedru dela compania a 15-a reg. 64., cu pușca proprie. Cu siguranță nu se șie cauza sinuciderii, se crede însă a fi bôla sa de sânge, din carea nu mai avea nădejde a se reînșănătoșă.

Nu glumiți cu pușca. Notarul de ceru din Ovreaja, mergendu în Alba-Iulia, a datu revolverulu și pușca servitorulu hotelulu „La sôre“ se i-le ducă în birtu. Servitorulu glumi pe drumu cu o servitoare, îndreptă pușca, creșendu a fi neincărcată, spre fața ei și împușcă. Sburăturile o răniră la capu. Numai cu câțiva milimetri de ținea pușca mai aprôpe de capulu fetii, încărcătura i-ar fi pătunsu în capu. Fata se află în tratare medicală.

Culegătorii tipografi ai diarelor din Viena au hotărîtu să lucreze în ziua de 1 Maiu și plata lor pe această și se o destineze pentru un scop de binefacere.

Lucrători cu minte.

Clubu radical. Aderenții partidei „Zastava“ au anunțat pe ziua de 23 Aprilie ținerea unei conferințe pentru întemeierea unui clubu radical.

Csaky merge înainte!

Ministrulu ungurescu de culte și instrucțiune publică, conte Albin Csaky, a adresat Episcopulu român gr. cat. dela Gherla următorulu rescriptu:

„Paragrafulu 1 alu art. de lege XVIII din 1879 privitoru la învățarea limbii maghiare, apriat dispune ca în fiă-care preparandiă, în care limba de propunere nu este cea maghiară, să se predene limba maghiară în câteva ore, ca în decursulu întregulu cursu de învățământu fiă-care candidat de învățator să-și potă însuși limba maghiară în vorbire și scriere.

„În înțelesulu punctulu 1 din § 6 alu aceleiași legi la amintitele preparandii numai în acelu casu se potă da diplome de învățator, decă cei ce depun esamenulu șoi, în sensulu legii, pe deplin limba maghiară.

„Pe lângă toate aceste hotărîte cerințe ale legii, încă și astăzi se ridică plângeri, că și învățatori și învățătoare,

cari est în timpul mai nou din preparandiile cu limba de propunere nemaghiară, nu șie limba maghiară în măsura aceea, ca s'o potă propune cu succes în școlile populare amăsurat dispozițiunei lămurite a legii citate.

„Din asta causă mă simt îndemnatu a vă ruga din nou, ca legă binevoit a lua dispozițiune, ca legea citată să se ducă în deplinire într'unu modu câtu se potă mai perfectu, ca în preparandia, ce-o aveți sub conducerea vóstră, să se învețe limba maghiară cu succesulu și numărulu de ore potrivit scopulu designat în lege, și ca diplome de învățator să se dea numai la de aceia, cari șie limba maghiară în vorbire și scriere astfelu, ca să fiă în stare de a-o pută propune“.

Budapesta, 10 Aprilie 1890.

Conte Csaky m. p.

Acestu rescriptu ministerialu, precum se vede și din conținutul șeu, a fostu adresat nu numai Episcopulu dela Gherla, ci tuturor Episcopilor și Metropoliților români de ambele confesiuni, precum și patriarhatulu din Carloveșu.

D-lu Csaky merge der înainte și nu putem șie adă, unde se va opri mâne! Der Românulu șie una și bună, când dice: nici unu suișu fără scoborișu!

Din parlamentulu austriacu.

Cu ocașiunea debaterilor asupra bugetulu, s'a vorbitu multu despre pactulu germanu-boemu.

Dr. Greger, deputat alu Cehilor tineri, spune, că acestu pactu e erășu unul din acele tablouri nouș și surprinșătoare în peștrulu caleidoscopu alu transformărilor statulu, ce s'au desfășurat mai ales în deceniile din urmă. Am văduțu pe la 1850 absolutismulu celu sângerosu, care a strivit cu praftu și plumbu tângă sēmăntă a libertății. Am văduțu diploma din Octomvre, care voia să creeze o basă federalistică a statulu, din care însă după câteva luni s'a dezvoltat celu mai aprig centralismu. Am văduțu apoi desfăcându-se acestu stat centralist în două jumătăți, dându-se una ca domeniu Mariilor, cealaltă Germanilor. Curendu după aceea se recunosc prin rescriptulu dela 12 Septemvre 1871 dreptulu publicu alu regatulu boemu, și după puține zile vedem Boemia dată pe mânele unei partide o unui guvern, care voia să facă din ea o provincie și unu teritoriu curat administrativ alu unei noue formațiuni de stat, a așa numitei Cislaitanie. Der și această partidă fū rēsturnată și i-luă locul unu guvern, care elementele negermane și conservatoare ale acestei camere le-a înhamat la oarul lui și le-a hrănit cu fâgădueli, pentru ca erășu să vedem acum o nouă schimbare, o legătură a guvernulu cu opoziția de până acum, oare a dîșu, că acestu guvern e cel mai rău din câte le-a avut statulu. Asta dovedesce, că acestu stat e lipsitu de or-ce stabilitate, n'are o țintă hotărîtu, e șovăitoru, nesigur și fără principii.

Cine se se mai mire de noul evenimentu, care lovesce în interesele și condițiunile de esistență naționale ale populu boemu? Decă i-s'ar da populu boemu libertatea să se exprime liber și pe față asupra pactulu, ar face-o acesta în modulu celu mai lămurit și mai puternic. Der guvernulu împiedecă acesta, ceea ce dovedesce, că pactulu nu e unu lucru bun și dreptu, căci lucrulu bun, adevărulu și dreptatea nu se șfesc de judecata publică, ci numai minciuna și înșelătoria se tem de lumina critice publice, și numai nedreptatea, ce se face unui popor, se teme de vocea acestuia.

E vorba se se împace prin pactu două națiuni, care au trăit totu în lupte și în certă. Cine n'ar saluta cu bucurie o asemenea operă, care se aducă mo-

narchiei liniștea și pacea internă? Căci bine șimșu, că pedea principală a dezvoltării liberale a acestui stat, oă causa tristei decădițe a parlamentarismulu, zace în aceea, că aceste două popore trăiesc în luptă și certă și din această luptă profită tocmai puterile întunecate și reacțiunea.

Der o asemenea pace nu se impune cu forța, ci se face prin înțelegerea celor două popore între sine. Unu pactu impus, care păgubesce pe o partidă și folosesc celelalte, n'are valoare, căci elu va dura numai până ce se ivesc evenimente esterne, care dau mână liberă. Atunci elementele apăsate isbucnescu cu mai mare violență și lupta e cu atât mai înverșunată, cu câtu o partidă ori alta a fostu mai mult apăsată. De aceea pactulu din vorbă n'are valoare, căci prin elu i-se implinesc populu germanu toate dorințele, er populu boemu e bătutu pe totă linia. Pactulu intră în Boemia sub *salva guardia* a poliției, a procurorulu și a judecătorulu. Suprimarea libertății de pressă, restrângerea dreptulu de intrunire sunt primele fructe ale pactulu, cu aceste arme i-se impune populu boemu pactulu ca o binefacere.

Populu boemu ține strîșu la programulu șeu naționalu, care e: *recunoscerea dreptulu publicu boemu, încoronarea împăratulu ca rege alu Boemiei, nedivizibilitatea țării și egala îndreptățire*. Acum vine guvernulu și dă cu piciorulu promisiunilor făcutu de Maiestatea sa și astfel rupe *unica legătură de dreptu, care legă regatulu boemu cu dinastia habșburgică*. Este prudentu și înțeleptu acestu lucru, care vatămă simțământulu de dreptu alu unui popor, îi vatămă cele mai șfinte simțăminte ale sale și i' druncină simțământulu lui dinasticu? „În inima rece înghetă fidelitatea“, dice poetulu.

Prin pactu va deveni statulu austriacu cu o provincie mai srăcă și procesulu de disolvare, care a făcutu îngrozitoare progrese în acestu stat în cursulu acestui seculu, va merge mai departe. (Vaschaty: Va deveni Austria o doua Turci!) Prin împărțirea Boemiei în două părți, una germană și alta boemă, se pune în lucrare planulu lui Fridericu celu mare alu Prusiei, și când planulu va fi executat, atunci comisiunea de demarcare va găsi lucrările pregătitoare gata prin silințele actualei comisiuni de divisare a Boemiei; prin pactu se pune începutu unei Prusii noue.

Ce privește egala îndreptățire, prin pactu Germanulu se potă folosi în totă țera înaintea judecătorilor de limba sa maternă, pe când Cehulu e tractat ca strein. Deja adă guvernatorulu Boemiei jocă rolulu unui micu duce Alba alu Țerilor de jos. Guvernulu ne e dușmanu, diarele și publicațiunile ni-le confiscă, pressa ne e persecutată, dreptulu de intrunire ne e suprimat.

În Boemia e părerea, că pactulu e rezultatulu *ingerinței esterne*, urmarea presiunii făcute de ambasada germană, unde s'a și făcutu, și în palatul lui Taaffe numai s'a ratificat. De va fi acosta adevăratu, atunci e o tristă aparițiune pentru vechia și glorioșă monarchia habșburgică. „Mi vinu în minte cuvintele Mariei Teresiei: „Copii, feritvă înainte de toate de Prusien, aceștia sunt adevărați inimiți de mörte ai Austriei.“ Adencu a decăduțu Austria, der nu credu să fi căduțu deja atât de adencu.

Deputații populu boemu au datoria și chemarea să apere onorea, demnitatea și neatarnarea statulu, și interesele populu boemu, vatămate prin acestu pactu. Noi vrem unu pactu încheiat între popor și popor, ca între două popore deopotrivă libere, egalu îndreptățite și de aceeași valoare, er nu ca între învingători și subjugați.

Baronatulu în Ungaria.

Intr'unulu din numerii trecuți ai „Gazetei“ s'a făcutu amintire de casulu

baronisărei jidanului Schossberger, care s'a întâmpat cu o și înainte de ași lua Tisza rămasă bună dela cameră.

In ședința dela 16 Aprilie n. deputatul Meszlényi Lajos a interpellat în cameră pe ministrul de lângă Majestatea Sa, pe baronul Orozy, în afacerea acésta.

Interpelarea lui Meszlényi, la care a răspuns Orozy, e de următorul cuprins:

On. cameră! Doresc să grăiesc către guvernul adevărat liberal, către puternica partidă liberală, care se pretinde a fi democratică atunci, când adresează câteva întrebări d-lui ministru pe lângă persoana Majestății Sale în afacerea baronatelor, cari s'au dat în timpul din urmă ca distincțiuni, sau remunerațiuni, și despre cari noi, cei ce forțe puțin ținem la astfel de lucruri, nu vorbim decât cu zimbetul pe buze. Distincțiunile acestea însă nici odată nu corespund meritelor, sau și decât corespund, nu însă în măsura, care se cere pentru aceste înalte distincțiuni... Adese-ori citim în ziare, la câte-o lună, la câte un an, că d-lui X. s'a făcut nobil, că d-lui Y. s'a făcut baron, că d-lui Z. a căpătat ordinul cutare sau cutare, și oamenii se întrebă zimbându, de ce ore se întâmplă acésta, ce merite are respectivul? Motivele nu se prea cantă, lucrul se uită în timp de una sau două săptămâni, și respectivul își păstrează în totă forma titlul și se fălesce cu noul său rang...

Noi, onorată cameră, ridem aici de ori ce titlu nou de nobil, der cu toate acestea ne plecăm înaintea lui, der ne plecăm înaintea acelei nobilimii patriotice, care sacrifică din averea sa nu pentru ca să primescă, ci pentru ca să dea (vii aprobări în stânga), care face binele nu pentru ca să ia, ci pentru-că voește să-l facă, și de aceea noi ne plecăm înaintea acelei nobilimii, care, dându mâna cu vechia nobilime, dă patriei nobilii, ca Kun Kocsard, Röck Szilárd și Andor Semsey (aprobări în stânga extremă). Documentele de „nemesugă“ ale acestora le subscrie însași națiunea, cu litere veșnice, deobligându viitorul la adenoă recunoștință. (Aprobări în stânga.)

Intre „nemesugurile“ și distincțiunile din timpurile din urmă însă a bătut la ochi conferirea unui baronat. (Strigări: Cine este acela?) Domnul Schossberger Zsigmond figurează între baronii Ungariei. Numirea acésta dată din 12 Martie, și în 13 Martie, după cum scim, și-a luat rămasă bună dela cameră fostul ministru președinte. Cum a fost, cum n'a fost, e fapt, că Schossberger Zsigmond figurează între baronii țerei.

Departa să fiă de mine, de-a mă ocupa mai de aproape cu persoana d-lui „baron“, cu atât mai vartos, că am informații, că nu se poate face excepțiune nici față cu personalitatea sa, nici față cu individualitatea sa, nici față cu trecutului său.

Eu însă nu vedd decât distincțiunea; fără îndoială, că așa dori să vedd și meritele. Singură împrejurarea, că cineva omă avută dă pentru scopuri de binefacere 14,000 fl., nu e merit. Pentru că decât e vorba numai de atât, atunci recomand d-lui ministru, ca să escrie un concurs de natura acésta, și sunt convins, că în scurtă timp jumătate din locuitorii Stradei regale vor purta corone de baroni. (Ilaritate în stânga.) D-lui „baron“ poate să aibă însă merite și pe terenul economic; ei, der în țera acésta sunt destui agronomi distinși, cari totu așa de bine știu economisi, ca și d-lui „baron“, poate să aibă merite pe terenul comercial, der și pe acestu teren are destui concurenți, cari în cele comerciale cu multă mai mari merite pot să câștige în capitala țerei. Eu vedd deci distincțiunea, der caut și meritele, onor. cameră! Așu pută da un sfat bun d-lui ministru, ca decât nu pentru 14,000 fl. să dea baronatului, pentru-că cu o sumă de 20-

25,000 fl. pôte căpeta destui „baroni“... (Ilaritate în stânga extremă.)

Când vorbesc de defonoratei camere de aceste numiri, interpelez pe ministrul de lângă Maj. Sa: (Citesce).

„Avend în vedere distincțiunea, prin care s'a ridicat la rangul de „baron“ d-lui Schossberger Zsigmond, și contrasemnarea documentului de către ministrul de lângă Majestatea Sa, întrebă pe d-lui ministru contrasemnator: Cari sunt meritele de care s'a simțit îndemnat ca să propună tronului o astfel de distincțiune?“ (Vii aprobări în stânga extremă.)

In ședința dela 21 Aprilie br. Orozy a răspuns lui Meszlényi, că pe baza „meritelor“ câștigate pe terenul comercial a datu respectivului baronatului, fără de a se mai desbata acestu în camera magnaților. Contrasemnarea, qise Orozy, am făcut-o în propria mea putere, ce mi-o dă ceroul meu de influență. Roga apoi camera să ia spre scoiță acestu răspuns.

Sourtă și cuprinđător: meritul ca meritul, vorba e că „patrioții“ au cu unu baron mai mult.

Raportul general

alú consistoriului archidieceșanú, cu senatul bisericescú, despre activitatea sa în decursul anului 1889.

Nr. 2174 B.

1. Senatul bisericescú a ținut regulat ședințele sale în fiă-care săptămână, afară de acele zile, când s'a întâmpat vre-o sərbătóie sau alte impedimente. Numărul ședințelor a fost de 42 și adecă: 40 ordinare și 2 extra-ordinare; și numărul esibitelor aparținătoare resortului său au fost de 2189 dintre cari 2119 s'au resoltit în ședințele senatului, și 26 din presidiu; rămânend încă cu finea anului 44 piese, ce au trecut în anul 1890.

2. Conscripțiunea oficială a populațiunei archidieceșe noastre transilvane, după protopresbiterate, afară de cea din protopresbiteratul Turda, care nici în urma mai multor ursoiri n'a intrat, și din cauza acésta s'au folosit datele întrebuintate în anul 1888. După acésta conscripția starea numerică a clerului și populațiunei archidieceșane în cifre e următoarea:

I. Clerul archidieceșanú cu unu archiepiscopú și metropolitú în frunte se representă astfel:

- a) în centru:
 - Arhimandritú și vicariu archiep. 1
 - Protosincelú și asesor consistor. 1
 - Asesor consistor. protopresbiter 3
 - Directorú semin. protopresbiter 1
 - Profesorú seminar. protopresbiter 2
 - Profesorú seminarialú presbiter 1
 - Espeditorú consistorial presbiter 1
 - Profesorú seminarial protodiaconú 1
 - Profesorú la institutul de fetețe a reuniunei femeilor române din Sibiu diaconú 1

b) în afară: Protopresbiteri tractuali 30; Protopresbiteri emeritatú 1; Administratori protopresbiterali 5; Parochi 828; Administratori parochiali 13; Capelan 57; Diaconi 4; la olaltă 950.

Deci clerul archidieceșanú cu finea anului 1889 a fost preste totu în număr de 950 persoane.

II. Comunele bisericesci și populațiunea archidieceșană.

Comune bisericesci 949; Filii 240; Familii 156,092; Suflete 710,857; și adecă: bărbați 356,293; femei 354,564.

In comparațiune cu anulú espiratú 1888 de 704,102 suflete, rezultă unu crosóméntú de 6755 suflete.

Conspectul generalú despre clerulú și poporulú archidieceșanú se alătură sub A.)

3. In decursul anului 1889 au resoltat 26 preoți; cu 3 mai puțin decât în anulú 1888.

4. Chirotoniri s'au sèvresitú 22, dintre cei chirotoniți 17 au fost clerici absoluți cu calificațiunea recerută; și 5 clerici extraordinari, cari neavendú pregătirea recerută s'au primitú la ascultarea studiiilor teologice pe unu timpú mai scurtú. Numărul celor chirotoniți este evidentú din lista de sub B.)

5. Parochii vacante cu finea anului 1888 au fost 94; in decursul anului 1889 au mai devenit vacante prin morte 24, însă s'au întregitú 28, deci cu finea anului 1889 au mai rămas vacante 90 parochii.

Conspectul se alătură sub litera C.) Totu in obiectulú „parochii vacante“ se alătură sub litera D) unu conspectú despre acele parochii, cari din cauza puținei dotațiuni nu s'au pututú întregi prin candidați cu pregătirea recerută.

6. Secțiunea teologică a seminarului archidieceșanú Andreianú a fost frecuentată in anulú 1888/9 de 76 elevi, și adecă: in cursul alú III-lea 25, in cursul alú II-lea 24, in c. I 27, la olaltă 76 cu 5 mai mulți ca in anulú premergătorú 1887/8.

Din acestea au fost: cu esamenú de maturitate 23, cu optú clase gimnasiale 5, cu șapte clase gimnasiale 3, cu șese clase gimnasiale 44, cu patru clase gimnasiale și pedagogia 1.

Toți elevii au fost internisti, solvind pentru întreținerea lorú taosa anuală de câte 100 fl. conformú concludusului sinodalú de sub Nr. 84 ex 1887.

Cursulú extra-ordinarú l'au frecuentatú 6 inși, față cu anulú precedentú cu 5 mai puțin.

Date mai speciale se potú trage din programa seminarului pe anulú școlarú 1888/9, ce se alătură sub litera E.)

7. Esamenulú de calificațiune preoțescú prevédutú în §§ 13 și 121 din statutulú organicú, s'a ținutú regulatú la terminele fixate, la 25 Februarie și 25 Augustú. La terminulú primú s'au insinuatú 10, la alú doile 16 clerici absoluți, la olaltă 26. Dintre aceștia au făcutú calculú de forțe bine 11, cu bine 9, cu suficientú 6.

8. Procese matrimoniale s'au pertractatú in decursulú anului 135, dintre cari 18 din anulú trecutú. Din aceste s'au decistú:

a) cu divorțulú totalú 103; b) cu îndreptarea părților la conviețuire 12; c) cu cassarea sentințelorú 19; d) cu sistare (din cauza morții) 1; la olaltă 135.

Motivele din care s'au intentatú procesele, respective s'a adust sentința au fostú:

1) adulteriulú la 46; 2) ura neinvincibilă 36; 3) pribegirea la 33; 4) sila la căsătoriá 19; 5) impotența 1; la olaltă 135.

După protopresbiterate au fostú:

- 1) Din protopresbiteratulú Abrudului 6. 2) Din protopresbiteratulú Agnitei 6. 3) Din protopresbiteratulú Albei-Iuliei 3. 4) Din protopresbiteratulú Avrigului 8. 5) Din protopresbiteratulú Bistriței 2. 6) Din protopresbiteratulú Branului 14. 7) Din protopresbiteratulú Brașovului I 15. 8) Din protopresbiteratulú Brașovului II 1. 9) Din protopresbiteratulú Câmpenilor 4. 10) Din protopresbiteratulú Cetăței de petró 2. 11) Din protopresbiteratulú Coșului 7. 12) Din protopresbiteratulú Deșului 4. 13) Din protopresbiteratulú Devei 1. 14) Din protopresbiteratulú Dobrei 3. 15) Din protopresbiteratulú Făgărașului 7. 16) Din protopresbiteratulú Geoagiului I 2. 17) Din protopresbiteratulú Geoagiului II 1. 18) Din protopresbiteratulú Hațegului 1. 19) Din protopresbiteratulú Iliei nici unulú; apoi din protopresbiteratele: 20) Lupșei 4; 21) Mediașului 2; 22) Mercurii 7; 23) M.-Oșorheiului 2; 24) Orăștiei 5; 25) Reghinului 1; 26) Sebeșului 1; 27) Seliștei 5; 28) Sibiiului 3; 29) Sighișorei 10; 30) Solnocului 2; 31) Târnavei inferioare și 32) Târnavei superioare nici unulú; 33) Treiscaunelorú 5; 34) Turdei, și 35) Ungurașului nici unulú; 36) Zarandului unulú; la olaltă 135.

Din numărulú acesta, procese interconfesionale au fostú:

a) purtate și la forurile gr. cat. 2; b) purtate și la forurile ev. elv. 1; cu totulú 3.

9. Procese disciplinare s'au pertractatú cu totulú 50, între cari 10 din anulú trecutú. S'au finalisatú: cu mulțá 1, cu dojaná 4, cu absolvare 1, cu sistare 12. Cu totulú 18. Celelate suntú încă pendente și curge pertractarea.

10. Trecerile religioase dela biserica gr. or. la altele și dela altele biserici la cea gr. or. au fostú numai sporadice, și adecă: au trecutú dela biserica gr. or. la altele 177, și dela altele biserici la cea gr. or. 243, deci in favorulú bisericeii gr. or. vinú 66 suflete.

11. Biserici noi s'au ziditú și sfințitú două, și anume: biserica din Bundorfú, protopresbiteratulú Sighișorei și cea din Mănierú, protopresbiteratulú Devei.

12. După datele despre cei ce știu ceti și serie, intrate dela respectivele oficii protopresbiterale, afară de celú alú Turdei, care nu le-a așternutú, ci s'au folositú cele din anulú precedentú, se notéză unu progresú in cultura intelectuală, căci numărulú acelora, față cu anulú 1888, s'a sporitú într'unú modú însemnatú. Computându-se in procente dá unu calculú generalú de 21.5.

13. Referitorú la starea morală a

credincioșilorú din archidieceșă, aceea se pôte măsura in parte după numărulú proceselorú matrimonialú, alú trecerilorú dela biserica gr. or. la altele biserici, după numărulú conviețuirilorú nelegiuite și alú pruncilorú nelegiuiti.

Față cu anulú precedentú se observă unu progresú îmbucurătorú cu privire la starea religioasă morală prin împuținarea casurilorú sustú amintite, așa d. e. casuri de conviețuire nelegiuite, față cu anulú precedentú, s'au constatú cu 1536, și naseri ilegiteime cu 196 mai puțin.

14. In fine se adauge, că conclusele sinodale din anulú 1889, aparținătoare competenței senatului bisericescú, s'au executatú întoama.

Dare de sémă și mulțamită publică.

Au mai contribuitú in favorulú concertului junimei rom. universitare din Clușiu, arangiatú in 20 Februarie 1890:

Cu lista Nr. 81, incredințată d-lui Vasile Giurco, juristú in Domin. Cott. au incurstú dela d-nii: Grigore Giurco, posesorú 2 fl., Ioanú Popú, poses. 4 fl., Isidorú Roth 50 or., Ipathe Theodoreanú 50 or., Katz Abraham 50 or., Gradu Mitru 50 or. Suma 8 fl. v. a.

Oferte marinimóse au mai sositú dela d-nii: Titú Budú, vicarú gr. cat. in Șugatagú 2 fl. și dela d-lui Dr. Aurel Brote, direct. ban. de asig. „Transilvania“, in Sibiu 1 fl. v. a., Alexandru Bohățielú, comit. sup. in pens. Clușiu 5 fl., Gavrilú Horvat, prop. și not. cerc., St. Paulú 50 or., Petru Danú, parochú in Lapú 1 fl. v. a.

Prin Dr. Gavrilú Tripontú, cand. de adv. in Deșú, lista Nr. 5, au incurstú dela d-nii: Dr. Teodorú Mihali adv. 2 fl. Gavrilú Manú adv. 2 fl. Augustinú Munteanú adv. 1 fl., I. Velle prot. 1 fl., I. R. Cherecheșú 1 fl. A. Chereșeșú 2 fl. Dr. G. Tripontú 2 fl., și Vasile Andrei din Mogogea 1 fl. Suma 12 fl. v. a.

Prin d-lui Cornea, teologú in Aradú lista Nr. 28 au sositú dela d-nii Proca, Bichicentú și Cornea theologú 2 fl.

Ca întregire la colecta Nr. 41, trimisá de d. Dr. Laurențiu Popú, cand. de adv. in Abrudú, au contribuitú d-nii: Basiliu Bașiota, Abrudú 2 fl.; Nicolau Baieșanú preotú, B. Isbita 1 fl. Absolonú Faurú prop. Abrudú 1 fl.; Candinú Davidú, dir. de mine Buciumú 1 fl.; Aronú Balintú prop. Roșia 1 fl. George Cosma prop. Roșia 1 fl.; George Boanciu prop. Roșia 1 fl.; Pompiliu St. Șuluțú prof. 1 fl. Dr. Simionú Caiantú, medicú Roșia 1 fl.; Suma 10 fl.

Cu colecta Nr. 51, incredințată d-lui Demetriu Cosmuleiu, profesorú in Bitolia (Macedonia) au incurstú 10 florini v. a.

Oferte marinimóse dela d-nii: Georgiu Traila preotú gr. cat., Timișóra 2 fl. Alexandru Moldovanú teologú. abs. și proprietarú Călata 1 florinú. Suma 3 florini v. a.

N. B. In darea de sémă a Gazetei Nr. 49, din greșelá a rămasú afará din lista Nr. 20 d-lui Ioanú de Preda, adv. in Sibiu cu 2 florini v. a.

Iuliu Karșai Gavrillá Precupú. casarú. secretarú.

Necrologú.

In 8 a. l. c. am petrecutú la cele eterne pe multú regretatú și neuitatú tinérú Valeriu Coșbucú, fostú studentú de-a V-a clasá gimnasialá in Năsudú, fiulú celú mai mare alú d-lui preotú Leonú Coșbucú din Leșiu, care a fostú unulú dintre cei mai buni studenți din gimnasiulú superiorú din Năsudú. Peste 400 de persoane au luatú parte la înmorméntare. A fostú representatú corpulú profesoralú și celú învățătorescú din Năsudú, precum și învățatorimea dela sate. Serviciulú funebralú l'au sêvirșitú 6 preoți, și predica a ținutú d-lui profesorú Gr. Pletoșú, care a condusú și corulú studențilorú, cari n'au pregetatú a veni, deși in feriele Pascilorú, din depártări de mai multe ore, numai s'nsotescá pe colegulú lorú la morméntú. Totú studenți au dusú și cosciugulú la morméntú. Rămășițele păméntesci ale rēposatului s'au înmorméntatú in cimiterulú gr. cat. din Leșiu. Năsudú, Aprilú 1890.

Fie-i țérina ușorá și memoria bine-cuvéntatá!

Cursulú pieței Brașovú

din 25 Aprilie et. n. 1890.

Bancnote românești	Cump.	9.88	Vând.	9.88
Argintú românescú	-	9.30	-	9.35
Napoleon-d'ori	-	9.41	-	9.48
Lire turcesci	-	10.60	-	10.65
Imperiali	-	9.60	-	9.65
Galbini	-	5.55	-	5.60

Editorú și Redactorú responsabilú: Dr. Aurel Mureșlanu.

Cursul la bursa de Viena din 24 Aprilie st. n. 1890. Renta de aur 4% 102.60, Renta de harti 5% 99.80, Imprumutul cailor ferate ungare aur 117.80, etc.

Losurile pentru regularea Tisei si Sghedinului 126.40, Renta de harti austriaca 88.95, Renta de arginta austriaca 89.00, etc.

Numere singuratice din Gazeta Transilvaniei la 5 cr. se pot cumperi in tutungeria L. Gross, si in libraria Nicolae Ciurcu.

Szám 6297—1889 tkvi.

315,1—1

Arveresi hirdetményi kivonat.

A Fogarasi kir. jarasbirosag mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy kerzi gr. katholicus egyház végrehajtatónak Pasku Nikolai és neje végrehajtást szenvedő elleni 80 frt. tőkekövetelés és járulékaí iránti végrehajtási ügyében a brassói kir. törvényszék (a Fogarasi kir. jarasbirosag) területén lévő a Kerzen fekvő a kerzi 107 sz. tjkvben foglalt

Table with columns for lot numbers (229, 230, 464, 1146, 1300/2, 1441/2), area (160 f, 52, 12, 23, 20), price (1639, 2214, 2397/1, 2583/2, 2743/2, 3510), and other details.

elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok 1890 évi Május hó 20-ik napján délelőtt 10 órakor Kerz község házánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladtni fognak.

Arverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át készpénzben, vagy az 1881 évi LX t.-cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881 évi november hó 1-én 3333 sz. a. kelt igazságügyministeri rendelet 8. §-ban kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni avagy az 1881: LX. t.-cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a biroságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Fogaras 1890 évi január hó 22-ik napján.

A fogarasi kir. jarasbirosag mint telekkönyvi hatóság.

„THE GRESHAM“, Societate de asigurare pe viéta in Londra.

Table with columns for location (Filiala pentru Austria: VIENA L., Gisellastrasse 1; Filiala pentru Ungaria: BUDAPESTA, Fr.-Josefsplatz 5 si 6), date (Activa societatei la 30 Iunie 1889), and amounts (Franci 106,578,528.96).

Avisu d-lorú abonați!

Rugám pe d-nii abonați ca la renoirea prenumerațiunei se binevoiască a scrie pe cuponulú mandatului postalú și numerii de pe fâșia sub care au primitú diarulú nostru până acuma.

Domnii, ce se abonéză din nou, se binevoiască a scrie adresa lámuritu și se arate și posta ultimá.

Totodatá facemú cunoscutú tuturorú D-lorú abonați, cá mai avemú din anii trecuți numerú pentru complectarea colecțiunilorú „Gazetei“, precum și câteva întregi colecțiuni, pentru cari se potú adresa la subsemnata Administrațiune in casú de trebuință.

Administraț. „Gaz. Trans.“

Mersulú trenurilor

pe liniile orientale ale cáii ferate de statú r. u. valabilú din 1 Octomvrie 1889.

Large railway schedule table with columns for routes (Budapesta-Predealú, Predealú-Budapesta, B.-Pesta-Aradú-Telúș, etc.), train types (Trenú de persoane, Trenú de marfá, etc.), and departure/arrival times.